

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

УДК: 004:[37.016:811

Анастасія Мельник

Яна Усатюк

(м. Умань, Україна)

МЕТОДИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЗАСОБІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація: В межах цієї статті проаналізовані основні форми та напрямки використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов, сформульовано окремі пропозиції щодо розширення напрямків використання ІКТ у навчальному процесі.

Ключові слова: іноземні мови, інформаційно-комунікаційні технології, медіаосвіта, методи сучасного навчання іноземній мові, мультимедійні технології.

Summary: Within this article the basic forms and ways of using information and communication technologies in teaching foreign languages. The author formulates distinct proposals on the expansion of the use information and communication technologies in the educational process.

Key words: foreign languages, information and communication technologies, media education, methods of modern foreign language learning, multimedia technologies.

Одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати вільний доступ до них, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал,

сприяючи суспільному і особистісному розвитку та підвищуючи якість життя. Таким чином, статус іноземних мов в Україні підвищується і формування іншомовної комунікативної компетентності кожної особистості стає нагальною потребою сьогодення. Отже, щоб задовільнити потреби особистості та держави в цілому, навчально-виховний процес має носити інноваційний та інформаційний характер, а стрімкі оновлення у сфері медіа ставлять свої виклики освітянам, зокрема вчителям іноземних мов. Виникає потреба в інтеграції змісту медіаосвіти у процес навчання іноземних мов, адже телебачення, Інтернет та мобільні телефони є найпопулярнішими медіазасобами отримання інформації у сучасного покоління і мають найбільший вплив на життя всього суспільства в цілому. Відтак, вчителю слід організовувати процес навчання, застосовуючи саме ті засоби, які є актуальними серед молоді. Вчитель іноземної мови може застосовувати медіазасоби на уроках з метою формування не лише іншомовної комунікативної компетентності, а і медіакомпетентності особистості учня. Медіакомпетентність – сукупність мотивів, знань, умінь, здібностей, які сприяють вибору, використанню, критичному аналізу, оцінюванню, створенню та передачі медіатекстів в різних видах, формах і жанрах [4, с. 25].

Отже, метою статті є обґрунтувати зміст понять «медіаосвіта» та «медіазасіб», розглянути теоретичні аспекти застосування медіазасобів на уроках іноземних мов, висвітлити класифікацію медіазасобів, зазначити методичні можливості застосування медіазасобів на уроках іноземних мов.

Медіаосвіта проголошена одним із пріоритетних напрямів у педагогіці XXI століття. Теорія і практика медіаосвіти в сучасній освіті активізує увагу вітчизняних науковців до широкого кола проблем, а саме В. Іванов (історичні і сучасні тенденції розвитку сучасної медіаосвіти), Н. Духаніна (модель застосування медіаосвітніх технологій), І. Чемерис (необхідність застосування іншомовних періодичних видань у процесі навчання іноземній мові), Л.Найдьодова (модель медіакультури).

В основі концепції «Нової школи» однією з 10 ключових компетентностей є інформаційно-цифрова компетентність, що передбачає впевнене, але водночас критичне застосування інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі та публічному просторі [5, с. 67–68].

Використання ІКТ у викладанні іноземних мов дозволяє відійти від традиційних форм навчання; підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності учнів; оптимізувати засвоєння мовних структур та граматичних правил; подолати монотонність заняття при формуванні комунікативної компетенції учнів.

ІКТ також є засобом для вирішення ще однієї проблеми сучасної школи – підтримка інтересу учня до навчання іноземних мов. Сучасним учням цікаві нові технічні засоби, оскільки вони досить привабливі і витримують конкуренцію з популярними серед школярів електронними пристроями, привертаючи їхню увагу до вивчення іноземних мов. З вищесказаного видно, що застосування ІКТ на даному етапі є вже необхідністю.

Основними напрямками використання нових інформаційних технологій у навчанні англійської мови вважаються такі: використання з метою навчання шляхом моделювання, наочного представлення мовних, мовленнєвих і соціокультурних процесів та явищ; організація тренування у використанні навчального матеріалу (формування мовленнєвих умінь та мовних навичок); контроль та оцінювання рівня сформованості умінь та навичок, зберігання, збір та обробка статистичної інформації; забезпечення діалогу, комунікації за допомогою комп'ютерних мереж.

Використання медіазасобів сприяє більш ефективному вирішенню основних завдань, оптимізації самоосвіти і саморозвитку учнів. Наприклад, вчителі використовують здатність комп'ютера миттєво реагувати на введену інформацію для створення найпростіших навчальних програм у вигляді вправ. Технічні переваги навчання англійської мови за допомогою ІКТ полягають у тому, що звукові карти дозволяють користувачеві записати свою промову, а

потім прослухати і порівняти її з вимовою носіїв мови. Більше того, ІКТ є чудовим засобом інтерактивного спілкування між різними мовними групами, що особливо яскраво проявляється при застосуванні комп'ютерної мережі. Це може бути як локальна мережа, що з'єднує кілька комп'ютерів в одному навчальному закладі, так і Інтернет – глобальна мережа, яка об'єднує мільйони користувачів по всьому світу[1, с. 32].

Н.С. Кіргінцева вважає, що сьогодні можна виділити три основних шляхи використання ІКТ у навчанні іноземної мови[6, с. 44]. Серед них автор виділяє наступні:

- Використання вже готових програмних продуктів із вивчення іноземної мови (переважно CD, DVD)
- Використання програмних продуктів, які створюються самим викладачем за допомогою різних комп'ютерних програм
- Використання ресурсів мережі Інтернет

З метою кращого засвоєння знань учнями, а саме при вивченні нової лексики, широко використовуються мультимедійні презентації, дитячі пісні. Також навчальні відео- та аудіодиски з інформацією[3, с. 55].

Перераховані переваги дозволяють зробити висновок про те, що інформаційні та комп'ютерні технології мають дуже великий потенціал при навчанні іноземної мови. Завдяки оптимальному поєднанню можливостей цілого ряду технічних засобів навчання (лінгафонного кабінету, відеофільмів, телебачення, радіо, газет, журналів, книг, бібліографічних довідників, телефонів) і володіючи додатковими можливостями (інтерактивність, графічні можливості і т. д.), ІКТ надають практично безмежні можливості для навчання. Оскільки метою навчання англійської мови є комунікативна діяльність учнів, тобто практичне володіння мовою, до завдань вчителя входить активізувати діяльність кожного учня в процесі навчання, створити ситуації для їх творчої активності. Використання сучасних засобів таких, як інформаційні програми та інтернет-технології, а також навчання у співпраці та проектна методика дозволяють вирішувати ці завдання [2, с. 88-89].

Використання мультимедійних технологій у процесі навчання дозволяє: удосконалювати процес органічного поєднання традиційних форм і методів освіти з інноваційними; реалізовувати навчальну, інформаційну, ігрову, моделюючу та аналітичну функції; виконувати такі загально дидактичні принципи як наочність, доступність, системність, перехід від навчання до самоосвіти, позитивний емоційний фон навчання, зв'язок теорії з практикою.

Висновок. Отже, останні досягнення в галузі високих технологій відкривають перед вчителями іноземної мови широкі можливості для подальшого вдосконалення навчального процесу та підвищення якості отримання знань. Використання мультимедійних технологій у мовній освіті – це один з перспективних напрямків інформатизації навчального процесу. Властивості мультимедійних програм допомагають вирішити основне завдання мовної освіти – формування в учнів стійкої комунікативної компетенції під мудрим керівництвом досвідченого учителя, але шляхом докладання самостійних зусиль самого учня.

Джерела та література

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. С. 32.
2. Сахневич І. А. Критичний аналіз медіатекстів фахового спрямування як необхідна складова формування медіакомпетентності майбутніх фахівців ВТНЗ / І. А. Сахневич // Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2013. – № 3. – С. 88–89.
3. Коммуникативный метод обучения иностранному говорению. – Пассов Е. И. М. : Просвещение, 1991. — С. 55.
4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. Полат Е. С. – Москва, Просвещение, 2000. – С. 25.
5. Использование электронных информационно-образовательных ресурсов поддержки научных исследований молодых ученых. // Вестн. Томского гос. пед. ун-та; С. 67–68.

6. Шумаєва С. П. "До питання медіаосвіти в школі". Педагогіка і психологія: науково-теоретичний та інформаційний журнал Академії педагогічних наук України, 2000 С. 44

Відомості про авторів

Усатюк Яна Володимирівна – викладач кафедри інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; тел.: +380986498910; yankaysatyuk@ukr.net; сертифікат ТАК; надійшло запрошення на особисту адресу

Мельник Анастасія Миколаївна – студентка 3 курсу факультету іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; 0731546323; nastyamelnyk23@gmail.com; сертифікат: ТАК; про конференцію дізналась від викладача кафедри інформатики та ІКТУсатюк Я.В.